ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

για παιδιά

Εικονογράφηση:
Πετρούλα Κρίγκου

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας - για παιδιά**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Χρήστος Δημόπουλος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Έλπη Κυργιοπούλου
ΕΞΩΦΥΛΛΟ – ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Πετρούλα Κρίγκου
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3606-7
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3607-4

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Από το 1979
Έδρα:
Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Publishers since 1979
Head Office:
121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore:
13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psichogios.gr
www.psichogios.gr • **http://blog.psichogios.gr**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

για παιδιά

Εικονογράφηση: Πετρούλα Κρίγκου

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Ο **ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ** γεννήθηκε στην Αθήνα. Επί σειρά ετών παρουσίαζε από την ΕΡΤ τη βραβευμένη παιδική εκπομπή ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ. Τα τελευταία χρόνια γράφει βιβλία για παιδιά.

Η **ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΚΡΙΓΚΟΥ** γεννήθηκε στην Αθήνα, όπου ζει και εργάζεται. Σπούδασε Fine Arts (Καλές Τέχνες) στη Μεγάλη Βρετανία, στο Kent Institute of Art & Design και στο Kingston University. Στην Αγγλία δημιούργησε τα πρώτα διαδραστικά έργα και τις πρώτες εικονογραφήσεις της με θέμα την πόλη και την επικοινωνία. Γυρνώντας στην Ελλάδα αποφοίτησε από τον εκπαιδευτικό όμιλο Akto Art & Design και καταπιάστηκε με τη δημιουργία εγκαταστάσεων και ζωγραφικών έργων. Την κέρδισε όμως η εικονογράφηση, με την οποία συνεχίζει να ασχολείται έως σήμερα. Επίσης, είναι ιδρύτρια του eco brand Little Rocks, το οποίο δραστηριοποιείται στην εφαρμοσμένη τέχνη στην ένδυση και και στο δημιουργικό upcycling.

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Στη Νιόβη,
για την πολύτιμη βοήθεια.

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Στο βιβλίο αυτό μπορεί να συναντήσετε και άγνωστες λέξεις. Όσες λέξεις έχουν αστερίσκο (*) ερμηνεύονται στο ΓΛΩΣΣΑΡΙ που θα βρείτε στο τέλος του βιβλίου

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Σύνταγμα είναι το κείμενο με τους κανόνες που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί μια χώρα. Το Σύνταγμα παρουσιάζει τις βασικές αρχές και τους νόμους ενός κράτους, τις εξουσίες και τα καθήκοντα της κυβέρνησης, αλλά και εγγυάται τα βασικά δικαιώματα των πολιτών.

Δικαίωμα είναι αυτό που έχει ένας άνθρωπος και που πιστεύει πως δεν είναι δίκαιο, δεν επιτρέπεται, να του το πάρουν. Τα δικαιώματα προστατεύονται από τους νόμους, όπως το δικαίωμα στη ζωή και την ελευθερία, το δικαίωμα να σκεφτόμαστε και να εκφραζόμαστε ελεύθερα, να είμαστε όλοι ίσοι απέναντι στον νόμο, αλλά και το δικαίωμα στην υγεία, την τροφή, την κατοικία, την ιατρική περίθαλψη και την εκπαίδευση.

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Δεκέμβριος 1821

Το φθινόπωρο έφτανε στο τέλος του κι όλοι περίμεναν πώς και πώς τον χειμώνα. Ο κακός καιρός δεν προσφερόταν για πόλεμο και μάχες. Όχι, βέβαια, πως θα σταμάταγαν αυτό που είχαν αρχίσει την άνοιξη, την Επανάσταση, τον Αγώνα. Όχι πως δεν θα 'πιαναν ξανά στα χέρια τους τις κουμπούρες* και τα καριοφίλια*, τις πάλες* και τα γιαταγάνια*, όχι πως θα έπαυαν να κυνηγούν τους Τούρκους στα βουνά και στα λαγκάδια, στις πόλεις και στα χωριά. Αυτό δεν θα σταμάταγε ποτέ. Δεν θα σταμάταγε ως την τελική νίκη, ωσότου έβλεπαν για πρώτη φορά ύστερα από τόσα χρόνια την πατρίδα τους ελεύθερη. Ο χειμώνας θα τους έδινε μονάχα μια μικρή ανάπαυλα – να περιποιηθούν τα τραύματά τους, να κλείσουν τις πληγές τους, να ξαποστάσουν και να μαζέψουν δυνάμεις. Για τον Αγώνα.

Όλα είχαν αρχίσει Μάρτη μήνα, στην Πελοπόννησο. Αυτό που είχε ξεκινήσει σιγά σιγά, με μυστικές οργανώσεις, όπως η Φιλική Εταιρεία*, στο εξωτερικό, με Έλληνες

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

που έφερναν στην πατρίδα μηνύματα από άλλες χώρες, νέες ιδέες για ανεξαρτησία και ελευθερία, κι έριχναν τον σπόρο της επανάστασης στους συμπατριώτες τους που βρίσκονταν κάτω από τον τουρκικό ζυγό, έπαιρνε τώρα επιτέλους σάρκα και οστά. Η Επανάσταση είχε ξεκινήσει!

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτα πήραν τα Καλάβρυτα, την Πάτρα, ύψωσαν τη σημαία της Επανάστασης ενάντια στους Τούρκους που τους είχαν σκλαβωμένους για χρόνια πολλά, τόσα που δεν ήθελαν να μετρούν, μα ούτε και να θυμούνται.

Ήταν ανείπωτη η χαρά τους σαν μάθαιναν για τις πρώτες μεγάλες νίκες. Ο Κολοκοτρώνης κι ο Παπαφλέσσας λευτέρωσαν την Καλαμάτα, ο Πανουργιάς τα Σάλωνα*. Η μια μετά την άλλη, πόλεις που είχαν ως τότε στην κατοχή τους

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

οι Τούρκοι γίνονταν και πάλι ελληνικές! Έπεσε ακόμα κι η Τριπολιτσά*! Στα στόματα όλων ακούγονταν τα ονόματα των οπλαρχηγών που οδηγούσαν στη νίκη: Ανδρούτσος, Πλαπούτας, Νικηταράς, Μπότσαρης, Τζαβέλας. Όλοι τους ήρωες. Μα κι εκείνοι που χάνονταν στις μάχες, που θυσιάζονταν για την πατρίδα, όπως ο Διάκος, ήρωες ήταν κι αυτοί! Στη θάλασσα, πλοίαρχοι όπως ο Τομπάζης, ο Σαχτούρης και ο Τσαμαδός βύθιζαν τα πλοία των Τούρκων.

© Κώστας Δημόπουλος 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Κοντά, όμως, στους πολεμιστές και τους οπλαρχηγούς, αγωνίζονταν κι εκείνοι που είχαν μυηθεί στη Φιλική Εταιρεία, που είχαν μορφωθεί στο εξωτερικό κι είχαν έρθει στην πατρίδα όχι μόνο για να πολεμήσουν, αλλά και για να φέρουν τη γνώση και τις ιδέες τους που θα τους βοηθούσαν να βάλουν τα θεμέλια για την επόμενη μέρα – να χτίσουν και να οργανώσουν ένα ολόκληρο νέο κράτος από την αρχή!

Ως εκείνη την ώρα, η Ελλάδα δεν ήταν αυτό που ξέρουμε σήμερα. Ήταν τότε μέρος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, και κάτω από τον τουρκικό ζυγό, η χώρα είχε κοπεί σε κομμάτια, «*σαντζάκια*», όπως τα έλεγαν οι Τούρκοι, που καθένα τους το διοικούσε κι άλλος μπέης*. Μα κι οι Έλληνες χωρισμένοι ήταν πριν από την Επανάσταση. Κάθε οπλαρχηγός* είχε τον δικό του μικρό στρατό, το δικό του μπαϊράκι, σημαία δηλαδή. Αυτά που τους ένωναν, ωστόσο, ήταν πιο δυνατά: η γλώσσα, η θρησκεία και, πάνω απ' όλα, η λαχτάρα να ελευθερωθούν!

Με το ξεκίνημα της Επανάστασης, οι εξεγερμένοι κατάλαβαν σχεδόν αμέσως πως, αν ήθελαν να πετύχει ο Αγώνας, ήταν απαραίτητο να οργανωθούν: να ενωθούν σαν μια γροθιά. Και, για να γίνει αυτό, θα 'πρεπε να αποκτήσουν διοίκηση κεντρική. Δειλά δειλά, και με την καθοδήγηση ανθρώπων που είχαν αποκτήσει μόρφωση, κυρίως στο εξωτερικό, όπως ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, ο Θεόδωρος Νέγρης και ο Δημήτριος Υψηλάντης, οι πρόκριτοι* κάθε τόπου προσπαθούσαν να βάλουν μια τάξη

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

στο χάος. Έκαναν, λοιπόν, τοπικές συνελεύσεις με σκοπό να οργανώσουν προσωρινά τη διοίκηση και τον στρατό, μέχρις ότου δημιουργηθεί στο μέλλον μια «Βουλή* του Έθνους*», που θα μπορούσε να ψηφίσει νόμους για ολόκληρο το κράτος κι όχι μονάχα για μικρότερες γεωγραφικές περιοχές.

Τον Νοέμβριο, στο Μεσολόγγι, ο Μαυροκορδάτος, συγκάλεσε τη Συνέλευση* της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, της περιοχής δηλαδή από την Αιτωλία μέχρι την Ήπειρο, και, μαζί με τους 33 αντιπροσώπους που ήταν παρόντες, δημιούργησε τον «Οργανισμό της Γερουσίας της Δυτικής Ελλάδος».

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Λίγες μέρες αργότερα, στα Σάλωνα, ο Νέγρης και 70 πρόκριτοι ψήφισαν τη «Νομική Διάταξη της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος».

Στο τέλος Δεκεμβρίου, στο Άργος, ο Υψηλάντης και 24 πρόκριτοι ψήφισαν τον «Οργανισμό της Πελοποννησιακής Γερουσίας» και ο ίδιος εκλέχθηκε πρόεδρος.

Στο Άργος είχαν μαζευτεί αντιπρόσωποι από όλες τις επαναστατημένες περιοχές. Αυτοί οι πληρεξούσιοι*, οι «*παραστάτες*», όπως τους έλεγαν, αντιπροσώπευαν ο καθένας την περιοχή, τον τόπο του. Ήταν μοραΐτες*, ρουμε-

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

λιώτες* και νησιώτες πρόκριτοι και κληρικοί, παπάδες δηλαδή. Κοντά σ' αυτούς προστέθηκαν Φαναριώτες* και λόγιοι, που πάει να πει μορφωμένοι, γραμματιζούμενοι, πνευματικοί άνθρωποι. Σκοπός τους ήταν να κάνουν μια μεγάλη Εθνοσυνέλευση και να φτιάξουν μια εθνική βουλή που θα διακήρυσσε με τον πιο επίσημο τρόπο την πολιτική ύπαρξη και την ανεξαρτησία του ελληνικού έθνους και θα ψήφιζε το πρώτο του Σύνταγμα.

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Προτού καλά καλά κλείσει ένας χρόνος
από το ξεκίνημα της Επανάστασης
του 1821 και πολύ πριν η σκλαβωμένη
Ελλάδα αποκτήσει επιτέλους
και επίσημα την ανεξαρτησία της,
το 1830, μια χούφτα Έλληνες πατριώτες,
που αντιπροσώπευαν τις επαναστατημένες
περιοχές, μαζεύτηκαν σ' ένα άγνωστο
ως τότε χωριό της Αργολίδας.

Εκεί, αφού συζήτησαν για μέρες,
έγραψαν και ψήφισαν ένα κείμενο που
περιέγραφε τα δικαιώματα των πολιτών
αλλά και τους κανόνες λειτουργίας
του νέου κράτους, που ξαναγεννιόταν
από τις στάχτες του.

Το κείμενο εκείνο, που ονομάστηκε
«Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος»,
ήταν το πρώτο Σύνταγμα της πατρίδας
μας και αυτή είναι η ιστορία του.

Από 9 ετών

ISBN: 978-618-01-3606-7
9 786180 136067
ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24380

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr